

Statisztikai tájékoztató – Borsod-Abaúj-Zemplén megye, 2010/2

Tartalom

Bevezető.....	2
Ipar	2
Építőipar	4
Idegenforgalom.....	6
Gazdasági szervezetek.....	8
Beruházás.....	9
Áralakulás	10
Népmozgalom.....	10
Foglalkoztatottság, keresetek, munkaerő-piaci folyamatok.....	11
Lakásépítés	13
Táblázatok	15

További információk, adatok (linkek)

Elérhetőségek

Bevezető

2010 I. félévében a megyében az ipari termelés növekedett, az export jelentősen, a belföldi értékesítés kevésbé. Az építőipari termelés volumene 2010 első félévében 6,3%-kal maradt el az előző évitől. Az év első felében az építőiparban kötött új szerződések értéke összehasonlításon 21,3%-kal emelkedett. A megye kereskedelmi szálláshelyein mind a vendégek, mind a vendégéjszakák száma csökkent. A regisztrált gazdasági szervezetek és a vállalkozások száma az országgal egyező mértékben növekedett. A megfigyelt Borsod-Abaúj-Zemplén megyei székhelyű szervezeteknél 2010 első hat hónapjában 44,6 milliárd forint értékű beruházás történt, ez folyóáron számítva 12,4%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. A fogyasztói árak az előző évhez képest az I. félévben 5,7%-kal emelkedtek. Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a népességfogyás nagyobb mértékű volt az országosnál. 2010. év elején a lakónépesség 692 771 fő, 1,2%-kal kisebb, mint egy évvel azelőtt. Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a 15–74 éves népességen belül a foglalkoztatottak száma az első félévben 1,8%-kal volt kevesebb, mint az előző évben. A foglalkoztatási ráta 41,8%, a munkanélküliségi ráta 17,6%. Az intézményi létszámstatisztika szerint 2010 I. félévében 135 ezren álltak alkalmazásban, 4,9%-kal többen, mint az előző évben. Az év első hat hónapjában a teljes munkaidőben alkalmazásban állók bruttó keresete 2,1%-kal, a nettó 8,3%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. A keresetek reálértéke 2,5%-kal növekedett. Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a lakásépítések terén az országoshoz hasonló változások következtek be, jelentősen csökkent a használatba vett lakások száma, és a kiadott építési engedélyeké is visszaesett 64%-kal.

Ipar

2009-ben a gazdasági válság még a megye ipari lehetőségeit erősen korlátozta, melynek hatására a termelés éves szinten közel kéttizeddel csökkent. Ez a folyamat 2010-ben már nem folytatódott. Az év első három hónapjában a termelés még kis mértékben, viszont a második negyedévben már ugrásszerűen megindult, elsősorban az export élénkülése következtében.

A megyében működő 4 főnél többet foglalkoztató ipari vállalkozások teljesítménye összehasonlításon 2010. január-júniusban 13%-kal (országosan 9,4%-kal) gyarapodott, ezen belül az I. negyedévben 2,1; a II. negyedévben jelentősebben, 24,6%-kal növekedett. A Borsod-Abaúj-Zemplénben előállított 778,3 milliárd forint értékű produktum az országos 8,1%-a. Az egy főre jutó termelési érték az év első felében a megyében több mint 1,1 millió forint, ami 16,5%-kal magasabb az országosnál.

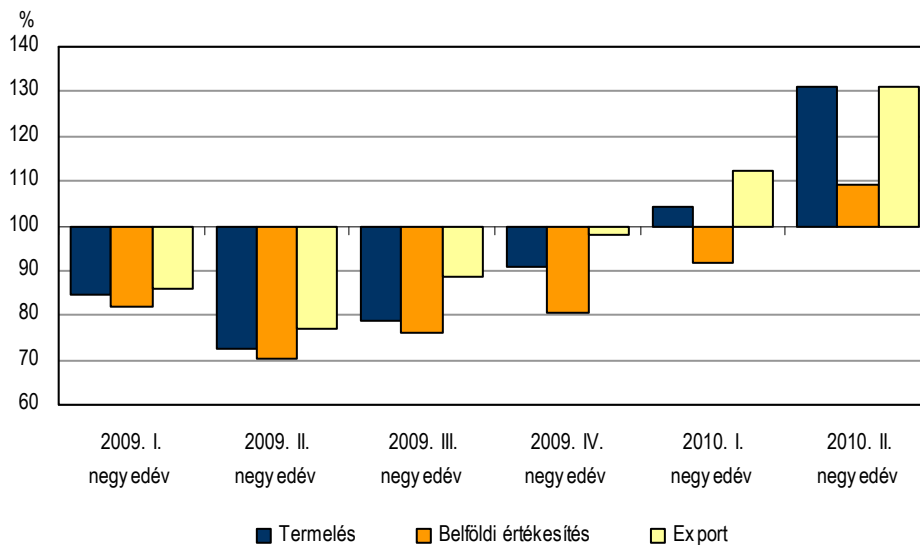
Minden régióban emelkedett a termelés, közülük Észak-Magyarországon a leginkább (16,8%-kal), míg Közép-Dunántúlon a legkevésbé (4,5%-kal). Az Észak-magyarországi régió másik két megyéjében is növekedett a termelés (Hevesben 28,5; Nógrádban 14,5%-kal).

A megyei székhelyű, 49 főnél nagyobb létszámmal működő szervezetek termelése még nagyobb mértékben, 17%-kal haladta meg a 2009. I. félévit (országosan kisebb, 10,6%-os a növekedés), különösen a II. negyedévi ipari teljesítmény kiugróan magas, amikor is több mint háromtizeddel emelkedett az előző év azonos időszakához képest. A megyei 647,9 milliárd forint termelési érték 7,3%-a az országosnak.

Az értékesítés 12,4%-kal bővült, ezen belül az export 21,4; a belföldi értékesítés 0,2%-kal gyarapodott (országosan a külföldi eladások 16,7%-kal emelkedtek, míg a belföldi értékesítés 5,6%-kal elmaradt az egy évvel korábbitól). A megyében az ipari ágazatok többségében az export a meghatározóbb, az összes értékesítés 62%-át (országosan 59,2%-át) a kivitel tette ki. Ennek köszönhetően a termelés felfutását a külpiaci kereslet élénkülése indította el.

1. ábra

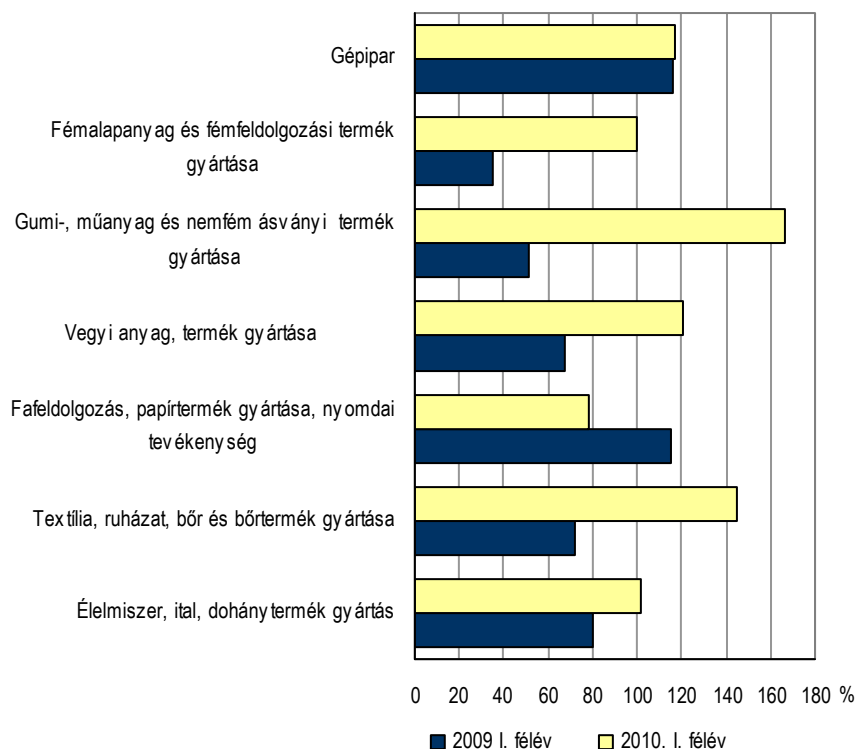
Az ipari termelés és értékesítés volumenének alakulása
(előző év azonos időszaka = 100,0)

Az energiaipar teljesítménye 6,1; a feldolgozóiparé összességében 18,2%-kal bővült. A megyei ipar legjelentősebb ágazata – a termelés 42,1%-át előállító – vegyi anyag termék gyártás, amelynek teljesítménye a recesszió hatására egy évvel korábban 32,9%-kal csökkent, ez év első felében már 20,6%-kal emelkedett, az export 21,1; a belföldi értékesítés 18,3%-os növekedése következtében. A gépipar által előállított produktum 16,7%-kal gyarapodott a külpiazi eladások 22,7%-os növekedése miatt, mivel a belföldi értékesítés 46%-kal csökkent. Ágazati közül – a tavalyi év első felében a válság ellenére jelentős növekedést elérő – számítógép, elektronikai, optikai termék gyártás termelési értéke 5,2%-kal, a külföldi értékesítése 12,8%-kal gyarapodott, míg hazai értékesítése közel héttizeddel maradt el az előző év első hat hónapjától. A járműgyártás termelése viszont, ami még egy évvel korábban jelentős csökkenést mutatott, ez év január-júniusban már 59,7%-kal növekedett, külföldi eladása 59,6; a belföldi 33,4%-kal emelkedett. A fémalapanyag és fémfeldolgozási termékek gyártása ágazat termelése az előző évi szinten maradt, de mindkét irányú eladásai mérséklődtek. A gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártás teljesítménye kétharmaddal bővült, elsősorban a külpiazi kereslet jelentős – 2,2-szeres – emelkedése következtében, de hazai eladása is gyarapodott. Az élelmiszeripar termelése az előző évi visszaesés után ez év első felében már 2%-kal növekedett a belföldi kereslet 4%-os bővülésének köszönhetően. A textilipar termelése jelentősen, 44,8%-kal gyarapodott, az export 47,3%-os emelkedése következtében, a belföldi eladás 13,1%-kal esett vissza. A ffeldolgozás, papírtermék gyártása, nyomdai tevékenység ágazat termelése 21,6%-kal mérséklődött.

Az export részaránya a gépiparban (95,6%), valamint a textiliparban (76,8%) a legmagasabb, ezzel szemben az élelmiszeriparban (8,6%) a legalacsonyabb.

A főbb feldolgozóipari ágazatok termelésének volumene
(előző év azonos időszaka = 100,0)

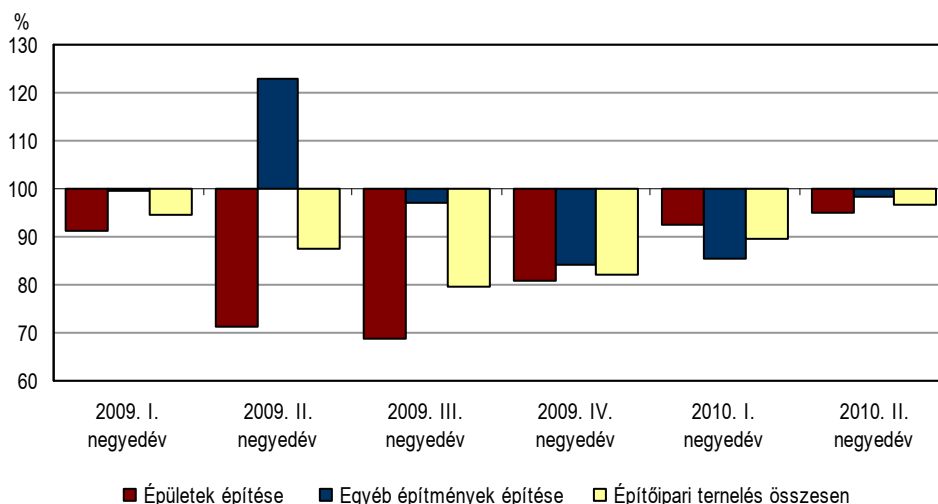

A megfigyelt ipari vállalkozások körében az alkalmazásban állók száma 2010. január-júniusban 2%-kal kevesebb, mint az előző év azonos időszakában. A létszám a gépiparban és az egyéb feldolgozóiparban nőtt, a többi ágazatban csökkent. Az egy alkalmazásban állóra jutó termelés az iparban (az előző évi visszaesés után) 19,4%-kal javult. Kiemelkedően, 87,8%-kal emelkedett a termelékenység a gumi-, műanyag és nemfém ásványi termékek gyártása ágazatban.

Építőipar

Az építőipar teljesítményének csökkenése az év első felében is tovább folytatódott, mind a két negyedévben minden építményfőcsoportban visszaesést figyelhettünk meg. A 4 főnél többet foglalkoztató Borsod-Abaúj-Zemplén megyei székhelyű építőipari vállalkozások termelésének volumene 6,3%-kal – országosan 14,2%-kal – mérséklődött 2009. január-júniushoz képest.

3. ábra

Az építőipari termelés alakulása
 (előző év azonos időszaka = 100,0)

A megfigyelt szervezetek 20,7 milliárd forint értékű munkát végeztek el. Építményfőcsoportok szerint a termelési érték nagyobb hányadát (57,1%-át) kitevő épületek építése összehasonlító áron 6; az egyéb építmények építése 6,6%-kal mérséklődött. Egy lakosra 29,9 ezer forint termelési érték jutott, az országos 58,4%-a.

Az építőipar három ágazata közül a termelési érték legnagyobb hányadát, 44,1%-át a speciális szaképítés, 38,7%-át az épületek építése, 17,2%-át az egyéb építmények építése adta. Nőtt a speciális szaképítés ágazat termelési értéke (14,8%-kal), viszont csökkent az épületek építése (11,3%-kal) és az egyéb építmények építése (30,2%-kal).

1. tábla

Az építőipari termelés alakulása ágazatok szerint, 2010. I. félév

Ágazat	Az építőipari termelés		
	millió forint	megoszlása, %	előző év azonos időszaka = 100,0 ^{a)} , %
Épületek építése	7 997	38,7	88,7
Egyéb építmény építése	3 561	17,2	69,8
Speciális szaképítés	9 123	44,1	114,8
Összesen	20 681	100,0	93,7

a) Összehasonlító áron.

Létszám-kategóriánként a termelési érték 45,5%-át a 10-49 főt foglalkoztató, 35,7%-át az 50 főt és azt meghaladó szervezetek, 18,7%-át az 5-9 fővel működők adták. A termelés minden létszám-kategóriában csökkent.

A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei építőipari vállalkozások 2010. I. félévben összehasonlító áron 21,3%-kal nagyobb összegű munkára kötöttek szerződést, mint tavaly ilyenkor. Ezen belül az épületek építésére kötött szerződések nagysága 38,3%-kal nőtt, míg az egyéb építmények építésére kötött szerződéseké változatlan maradt.

Idegenforgalom

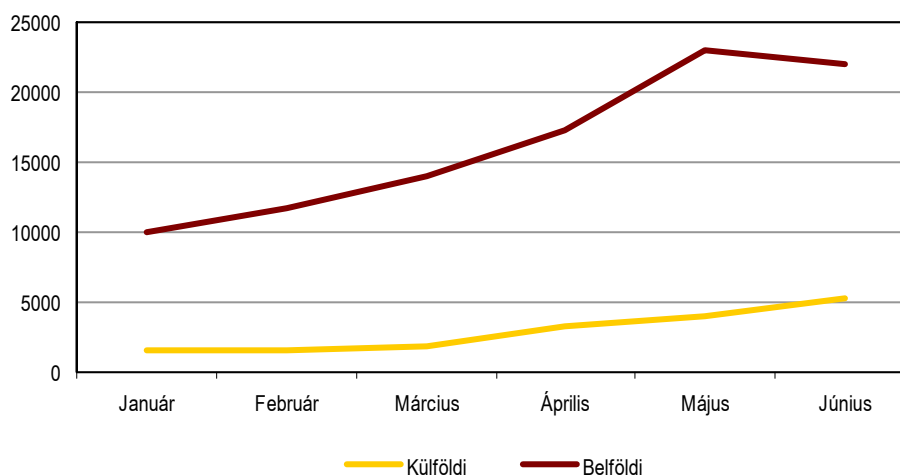
Továbbra is érezteti hatását az idegenforgalom idei féléves eredményein az egész világon tapasztalható gazdasági válság. Borsod-Abaúj-Zemplén megyében az idei év első hat hónapjában a vendégek és a vendégéjszakák száma is csökkent, míg országosan 1-1%-ot emelkedett. Magyarországon a belföldi vendégeknél mutatkozott 3%-os visszaesés, ezzel szemben az eltöltött vendégéjszakák száma nem változott.

A megye kereskedelmi szálláshelyeire 115,7 ezer vendég érkezett, akik összesen 245,4 ezer vendégéjszakát töltek el. A vendégek száma 8,4%-kal, a vendégéjszakáké 7,2%-kal maradt el az egy évvel korábbtól. Ehhez mind a külföldi, mind a belföldi vendégek és vendégéjszakák számának visszaesése hozzájárult. 12,5%-kal kevesebb külföldi vendég jött a megyébe és 18,1%-kal csökkent az általuk eltöltött vendégéjszakák száma. A nagyobb részarányú belföldi vendégforgalom is 7,7%-kal, a vendégéjszakák pedig 4,8%-kal maradtak el az előző év azonos időszakától.

A 2010 május és június hónapokból álló előszezonzban 54,3 ezer vendéget fogadtak a megyében, akik 119 ezer vendégéjszakát töltek el, ami jelentősen elmaradt a tavalyitól: az előbbi egyötöddel, az utóbbi 17%-kal. Az előszezonz vendégeinek 17; a vendégéjszakák 18%-át a külföldiek jelentették. A vendégforgalom májusban az előző hónaphoz képest 31%-kal emelkedett, ugyanakkor júniusban alig 231 fővel nőtt májushoz viszonyítva.

4. ábra

A vendégforgalom alakulása havonta 2010-ben

A vendégek és vendégéjszakák száma – a szálloda kivételével – valamennyi szállás-típusban elmaradt az előző év azonos időszakától, leginkább a turistaszállókön és a kempingekben csökkent.

2. tábla

A kereskedelmi szálláshelyek vendégforgalma szállástípusonként, 2010. I. félév

Megnevezés	Vendégek száma	A 2009. I. félév %-ában	Vendégéjszakák száma	A 2009. I. félév %-ában
Szálloda	58 800	109,2	120 378	109,3
Panzió	25 476	82,8	53 506	85,6
Turistaszálló	11 163	69,7	23 349	73,7
Ifjúsági szálló	9 235	78,4	21 498	76,9
Üdülőház	9 208	80,4	21 753	86,7
Kemping	1 815	73,8	4 907	68,6
Összesen	115 697	91,6	245 391	92,8

Továbbra is a szállodákban szállt meg a külföldi vendégek 69%-a és vendégéjszakáik 63%-át szintén itt töltötték el. A belföldiek a szállodákat és a panziókat kedvelték leginkább, az előbbi 47%-uk, az utóbbit közel egynegyedük vette igénybe. A vendégéjszakáik megoszlása is hasonlóan alakult a 46; illetve a 24%-os részesedéssel.

A megye kereskedelmi szálláshelyein megszállt külföldi vendégek 92%-a Európából érkezett. A legtöbb külföldi vendég Lengyelországból (16%), Szlovákiából (14%), illetve Németországból (13%) látogatott a megyébe. A vendégéjszakákból pedig Lengyelország (16%), Németország (15%), valamint Szlovákia (10%) részesedése emelhető ki. Az Európai Unió országaiból 14,7 ezer vendéget fogadtak, akik 33,1 ezer, átlagosan pedig 2,3 vendégéjszakát töltöttek el. Az EU tagországok vendégei alkották a külföldiek 83%-át, valamint a vendégéjszakák 84%-át.

A megyei kereskedelmi szálláshelyeken a férőhely kihasználtság átlagosan 12,3% volt, ami 13%-kal elmaradt az előző év azonos időszakától. A szállodák férőhely kihasználtsága 19,8%, ezen belül is a négy csillagosok 26,4%-os, illetve a három csillagosok 18%-os kihasználtsággal működtek a 2010. év első félévében. Az említettek mindegyike növekedést mutatott 2009 I. félévéhez képest.

A vendégek az év első felében átlagosan 2,1 vendégéjszakát tartózkodtak a megye kereskedelmi szálláshelyein, ezen belül a külföldiek 2,2; a belföldiek 2,1 vendégéjszakát. Átlagosan a leghosszabb időt, 2,7 vendégéjszakát a kempingben töltötték el az ide érkezők.

2010 első hat hónapjában a megye kereskedelmi szálláshelyein 2,5 milliárd forint bevétel keletkezett, melyből a szállásdíj 1,4 milliárd forintot tett ki. Ez utóbbi folyó áron 0,9%-kal haladta meg az előző év azonos időszakát. A szállásdíj bevételek 71%-át a szállodák, 18%-át pedig a panziók adták. A hazai vendégektől származott a szállásdíj bevétel döntő része, 78%-a, a többi a külföldiektől.

Az egy vendégéjszakára jutó szállásdíj a belföldieknél 5239; a külföldiek esetében pedig 7567 forint bevételt jelentett, ami átlagosan 5614 forintot eredményezett. Az előző év azonos időszakához képest emelkedett az egy vendégéjszakára jutó szállásdíj, átlagosan 8,7%-kal, míg a külföldieknél 16,8%-os, a belföldieknél 7,6%-os volt a növekedés.

A beváltott üdülési csekkék értéke 2010. I. félévben 450,8 millió forintot tett ki, ami az előző év azonos időszakához képest nem változott. A belföldi szállásdíjakat 43,5%-ban egyenlítették ki üdülési csekkel, ez a tavalyihoz viszonyítva 4,1%-os csökkenést jelentett, miközben az üdülési csekket elfogadó kereskedelmi egységek száma a 2010. márciusi 145-ről 2010. júniusban 174-re emelkedett.

Gazdasági szervezetek

A megyében a gazdasági szervezetek és ezen belül a vállalkozások száma az országgal megegyező mértékben bővült. 2010. június 30-án a regisztrált gazdasági szervezetek száma az országban meghaladta az 1,7 milliót, mely az előző év azonos időpontjához képest 2,8%-kal növekedett. A megyében a több mint 80 ezer regisztrált szervezet közül 74 ezer volt vállalkozás. A gazdasági szervezetek 4,7%-át Borsod-Abaúj-Zemplén megyében tartották nyilván.

3. tábla

A regisztrált gazdasági szervezetek száma, 2010. június 30.

Megnevezés	Borsod-Abaúj-Zemplén megye	A 2009. június 30. %-ában	Országos	A 2009. június 30. %-ában
Társas vállalkozás	23 403	102,9	590 299	104,0
Egyéni vállalkozás	50 334	102,8	1 031 693	102,2
Vállalkozások összesen	73 737	102,8	1 621 992	102,8
Költségvetési és társadalombiztosítási szervezet	1 199	103,2	14 454	106,8
Nonprofit szervezet	5 280	100,6	80 968	101,8
MRP-szervezet	6	100,0	90	82,6
Összesen	80 222	102,7	1 717 504	102,8

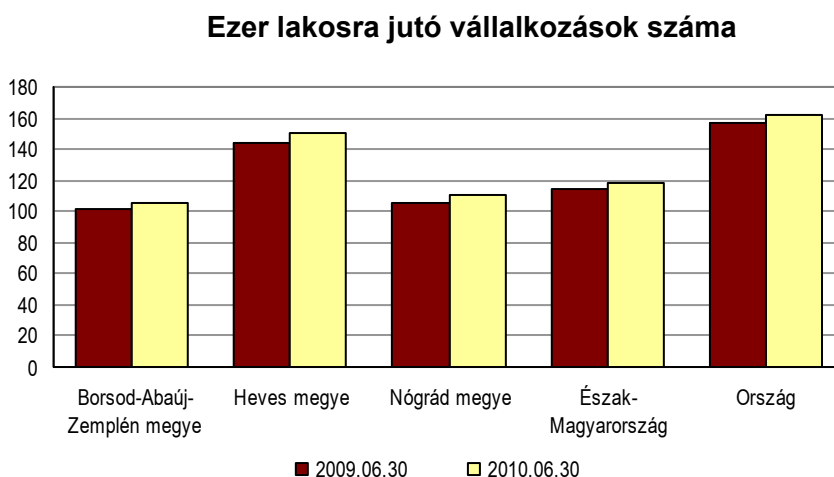
A vállalkozások számának 2,8%-os bővülése, mely azonos az országgal, leginkább a korlátolt felelősségű társaságok erősödő alapítási kedvének köszönhető, 11,1%-kal több vállalkozást tartottak nyilván ilyen gazdálkodási formában, mint az előző évben.

2010. június 30-án 23,4 ezer társas vállalkozást regisztráltak, mely az országosnál (4%) mérsékeltebben, 2,9%-kal emelkedett. A megyei társas vállalkozások száma valamennyi gazdasági ágban nőtt, legnagyobb mértékben a pénzügyi szolgáltatásban. A társasban (gazdálkodási forma szerint) a két leggyakrabban választott fajtát a betéti, illetve a korlátolt felelősségű társaságok jelentették, melyek részesedése 37; illetve 51%-ot tett ki. A társas vállalkozások 55%-a 1-9 fős, 5,5%-a 10-49 fős, alig 1%-a 50-249 fős létszámú vállalkozás, valamint 39 olyan vállalkozás volt, amely 250 és több fővel szerepelt a regiszterben.

A nyilvántartott 50,3 ezer egyéni vállalkozás az előző év azonos időpontjához képest 2,8%-kal gyarapodott. Leginkább a művészet és szabadidő (7,5%-kal), az oktatás (6,9%-kal), az ingatlanügyletek (5,8%-kal), illetve a mezőgazdaság (5,1%-kal) ágakban bővült a számuk. A legtöbb egyéni vállalkozást az mezőgazdaságban (20 189) regisztrálták, mely nagyban köszönhető az őstermelők kötelező adószám kiváltásának. Ennek további eredménye, hogy a vállalkozói igazolvánnyal nem rendelkező egyéni vállalkozók száma 30 ezerre nőtt, arányuk pedig hattizedre emelkedett. Az egyéni vállalkozói tevékenységet háromtizedben főfoglalkozásként, 43%-ban mellékfoglalkozásként tartották nyilván, 26%-uk pedig nyugdíjas volt.

A vállalkozói aktivitást jellemző mutató régió belül Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a legalacsonyabb, ezer lakosra mindössze 106 vállalkozás jutott, ami 12-vel kevesebb a régió és 56-tal az országos átlagnál.

5. ábra

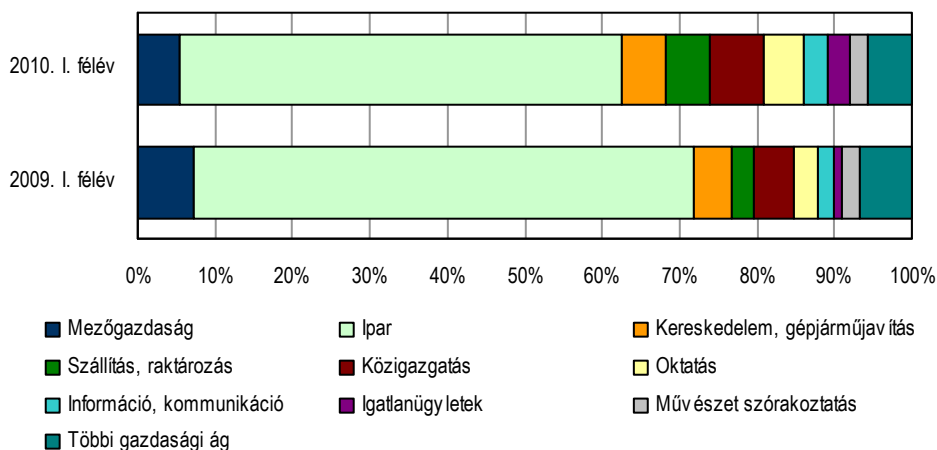
Beruházás

A gazdasági válság beruházásokra gyakorolt hatása – az előző évhez hasonlóan – továbbra is megfigyelhető. 2010. I. félévben a megfigyelt Borsod-Abaúj-Zemplén megyei székhelyű gazdasági szervezetek összesen 44,6 milliárd forint értékű fejlesztést hajtottak végre, folyó áron 12,4%-kal kevesebbet, mint az előző év azonos időszakában. A megyében a beruházásokra fordított összeg az országos 4%-a volt. Az egy lakosra jutó beruházások összege a megyében 64,3 ezer forintot tett ki, ami az országos 52%-a. Az építési beruházás ugyan 7,6%-kal emelkedett, de mind a belföldről (30,7%-kal), mind a külföldről (15,1%-kal) származó gépekre, berendezésekre, járművekre fordított fejlesztési összegek csökkentek. 2009 első félévéhez képest a termelő ágak közül a mezőgazdaságban és az iparban jelentősen csökkentek, az építőiparban növekedtek az investálások. A szolgáltató ágak többségében emelkedést figyelhettünk meg, különösen az ingatlanügyletek, a szállítás és raktározás, az adminisztratív szolgáltatás, valamint az információ és kommunikáció területén.

2010. I. félévben a csökkenés ellenére továbbra is az ipari fejlesztések a legjelentősebbek, részarányuk 57% (egy évvel korábban még 64,5%). Ezt a közigazgatás követte 7,1%-kal, majd a kereskedelem, a szállítás és raktározás egyaránt 5,6%-kal.

6. ábra

A beruházások megoszlása gazdasági áganként

Az év első felében az összes beruházás legnagyobb hányadát az épületek és egyéb építmények építése tette ki, ezt követte az importból, majd a belföldről származó gépek, berendezések beszerzése.

Áralakulás

A mezőgazdasági termékek ára – annak ellenére, hogy a tavaszi-nyári esőzések nagy károkat okoztak a mezőgazdaságnak – alig változott, 2010. I. félévében 0,2%-kal haladta meg az előző év azonos időszakit. A növényi termékek árszínvonala 2%-kal emelkedett, míg az élő állatok és állati termékeké 2,6%-kal csökkent a vizsgált időszakban. A növényi termékeken belül nagyok az eltérések, a friss zöldségek 14,8; a burgonya 10,8%-kal került többre 2010. január-júniusában, mint az előző év azonos időszakában, miközben a gabonafélék és az ipari növények árszintje nem érte el azt. Az élő állatok és állati termékek közül a vágósertések termelői ára 11,4%-kal, a vágóbaromfié 1,8%-kal csökkent, a vágómarháé 0,4%-kal növekedett. A tej 7,5; az étkezési tojás 4,9%-kal emelkedett.

Az ipari termelői árak mérsékelten, 0,9%-kal növekedtek a vizsgált időszakban. A belföldi értékesítésben az árak 4,4%-kal emelkedtek, ezen belül az átlagosnál erőteljesebben a kőszgyártás, kőolaj-feldolgozásban (21,2%) és a vegyi anyag, termék gyártásában (16%). Az exportárak 2,4%-kal maradtak el a 2009. I. félévitől, legnagyobb a csökkenés az élelmiszeripar (8,7%) valamint a fa-, papír- és nyomdaipar (7,7%) árainál. Az építőipari tevékenység árai 2010 I. félévében 0,7%-kal haladták meg az előző év azonos időszakit.

A fogyasztói árak növekedése 5,7%-os a vizsgált időszakban. Ezen belül kiemelkedik az egyéb cikkek, üzemanyagok (11,3%) és a szeszes italok, dohányárak (11%) árának emelkedése. Nem változott a ruházatkodási cikkek árszínvonala és csak mérsékelt, 1,6%-os az élelmiszerek árának növekedése. Tartós fogyasztási cikkekért 2,5; a háztartási energiáért 5,4; a szolgáltatásokért pedig 5,7%-kal fizettünk többet, mint 2009. I. félévében.

Népmozgalom

Magyarország népessége 2010. január 1-jén 10 014 ezer fő volt, 0,2%-kal kevesebb az egy évvel korábinál.

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a népességfogyás – az előző évekhez hasonlóan – nagyobb mértékű az országosnál. A megyében az év elején 692 771 fő élt, 1,2%-kal kevesebb, mint egy évvel azelőtt. A lakosság 47,6%-a férfi, 52,4%-a nő, ezer férfira 1103 nő jutott. Az előző évhez hasonlóan mind a gyermekkorúak (0-14 éves), mind pedig a felnőtt korúak (15-64 éves) száma csökkent (2,6; ill.1,3%-kal), az időskorúaké (65 éves és idősebb) viszont 0,7%-kal növekedett. 2010. január elején a lakónépesség egyaránt 16,4%-a gyermekkorú, illetve időskorú, 67,2%-a pedig felnőtt korú volt.

Magyarországon az év első hat hónapjában kevesebb gyermek jött a világra, mérséklődött a halálozások száma és kevesebb pár kötött házasságot, mint 2009 első félévében.

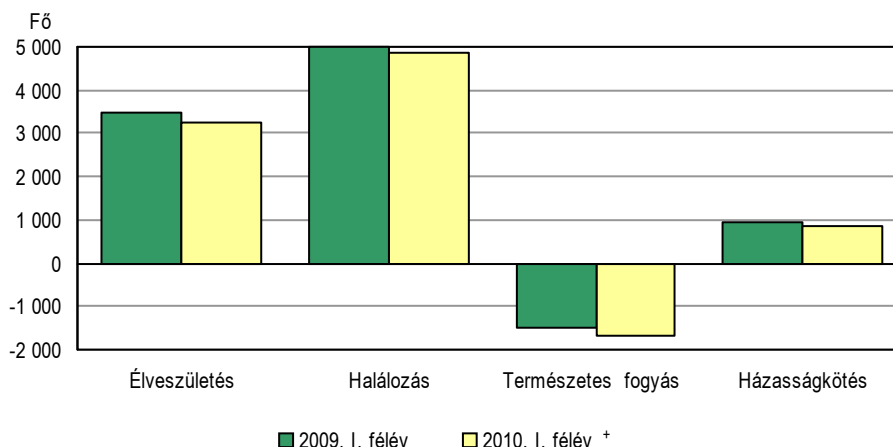
Az élveszületések száma Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 7,5%-kal mérséklődött, az országosnál (4,3%) kedvezőtlenebbül alakult, januártól júniusig 3227 újszülöttet anyakönyveztek.

A halálozások száma 2,2%-kal csökkent, kevésbé, mint országosan. A megyében az első félévben 4882 haláleset történt. További kedvezőtlen változás a természetes népmozgalomból adódó népességcsökkenés, amely ez év első felében 1655 fő volt, 9,9%-kal több a tavalyinál. A csecsemőhalálozás terén javulás mutatkozott, a vizsgált időszakban 35-ről 23-ra csökkent az egy év alatti elhunytak száma. Ezer élveszületésre 7 csecsemőhalálozás jutott, ami 1,5-szerese az országos átlagnak.

Továbbra is mérsékelt a házassági hajlandóság, a megyében az év első felében 878 pár kötött házasságot, 89-cel kevesebb, mint az előző év azonos időszakában.

7. ábra

A fontosabb népmozgalmi események alakulása

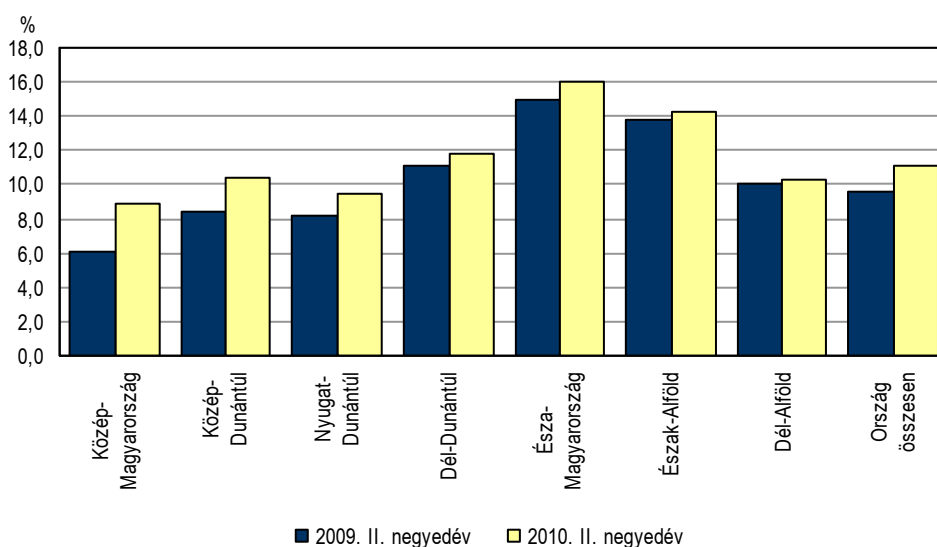
Foglalkoztatottság, keresetek, munkaerő-piaci folyamatok

A megyében 2010 II. negyedévében – a KSH munkaerő-felmérése alapján – a 15–74 éves népességből a gazdaságilag aktívak száma 264,1 ezer főt tett ki, amely 0,6%-kal magasabb az egy évvel korábinál. Ezen belül a foglalkoztatottak száma 221,6 ezerről 217,7 ezerre mérséklődött. Az aktivitási arány a 2009. év azonos időszakához képest 49,9%-ról 50,7%-ra növekedett. A megyei munkanélküliségi ráta 2010. II. negyedévben 17,6% volt, ez magasabb az Észak-Magyarországi régió átlagánál (16%).

A foglalkoztatási arány továbbra is Közép-Magyarországon a legmagasabb (53,8%) és Észak-Magyarországon a legalacsonyabb (42,9%). A foglalkoztatottak száma és aránya Dél-Dunántúlon és a két alföldi régióban emelkedett, a többiben csökkent. Ez egyben azt is jelentette, hogy az ország fejlettebb területeit jobban sújtotta a globális válság okozta visszaesés a foglalkoztatottságban. A munkanélküliségi ráta az egy évvel korábbihoz képest valamennyi régióban emelkedett, ezen belül Közép-Magyarországon és Közép-Dunántúlon a legjelentősebben (2,8; illetve 2 százalékponttal).

8. ábra

Munkanélküliségi ráta alakulása

A megfigyelt legalább öt fős megyei székhelyű vállalkozásoknál, létszám-kategóriától függetlenül a költségvetési és társadalombiztosítási intézményeknél, valamint a kijelölt nonprofit szervezeteknél 2010. I. félévben 134 547 fő állt alkalmazásban, 4,9%-kal több, mint az előző év azonos időszakában. (Országosan 0,2%-kal nőtt az alkalmazásban állók száma.) Ezen belül a létszám a költségvetési szerveknél 10,2%-kal emelkedett, a versenyszférában 2,2%-kal csökkent. (A közszférában bekövetkezett létszámnövekedés háttérében a közfoglalkoztatási formában dolgozók létszámának növekedése áll.)

A fizikai foglalkozásúak száma (78 ezer fő) 7,2%-kal, a szellemieké (56 ezer fő) 1,8%-kal emelkedett egy év alatt. Az alkalmazásban állók közül közel 122 ezer főt teljes munkaidőben foglalkoztattak. A termelő ágazatoknál 2010. I. félévében változóan alakult a létszám. A mezőgazdaságban 13; az iparban 2%-os létszámcsökkenést figyelhettünk meg. Ez utóbbin belül a feldolgozóiparban 1,5%-kal, a víz- és hulladékgazdálkodásban 4,4%-kal, az energiaiparban 5,2%-kal kevesebb munkavállalót foglalkoztattak. Az építőipar létszáma 7,6%-kal emelkedett. A szolgáltatások területén 6 gazdasági ágban csökkent, 7 gazdasági ágban növekedett az alkalmazottak száma.

A teljes munkaidőben foglalkoztatottak havi bruttó átlagkeresete – a számviteli nyilvántartások alapján – az idei első félévben 165 ezer forint volt, 2,1%-kal több az előző év azonos időszakánál. A havi bruttó átlagkereset 39 ezer forinttal maradt el az országostól.

Az alkalmazásban állók az adózás és egyéb levonások után a bruttó átlagkeresetük 68,7%-át, azaz 113 ezer forintot, ezen belül a fizikai foglalkozásúak 87 ezer forintot, a szellemiek 147 ezer forintot kaptak kézhez. A havi nettó keresetek a fizikaiaknál 5,1%-kal, a szellemieknél 12,1%-kal haladták meg az előző év azonos időszakát. Az inflációt (5,7%) is figyelembe véve a reálkereset 2,5%-kal, ezen belül a költségvetési szerveknél 0,1%-kal, a versenyszférában pedig 4,6%-kal emelkedett.

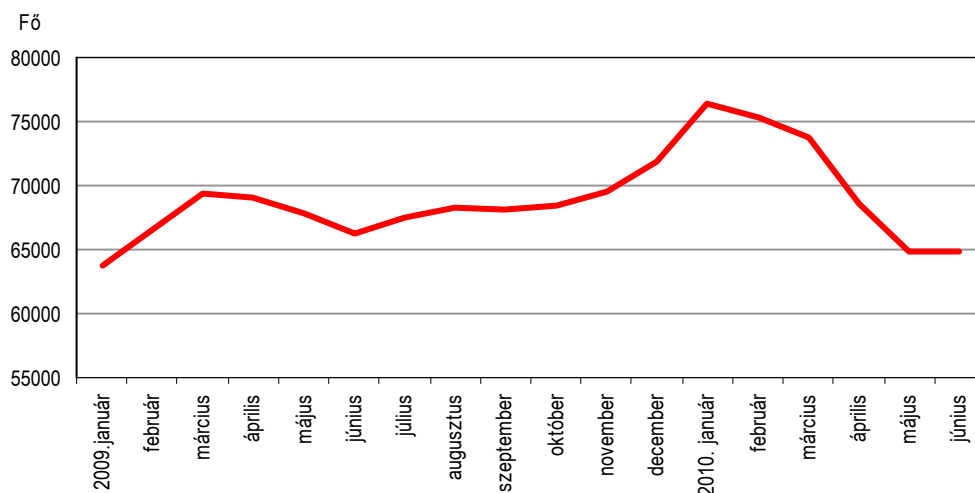
Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a 174 568 forintos nemzetgazdasági szintű átlagos havi munkajövedelem 1,6%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest. A munkajövedelemen belül az egyéb munkajövedelem aránya átlagosan 5,6%-ot tett ki.

A Foglalkoztatási és Szociális Hivatal adatai szerint Észak-Magyarországon a nyilvántartott álláskeresők száma az egy évvel korábbihoz képest 2,3%-kal, országosan 0,6%-kal csökkent. Közép-Magyarország kivételével (ahol 20,8%-kal emelkedett) minden régióban visszaesett a számuk, a legnagyobb mértékben Nyugat-Dunántúlon (11,9%-kal).

Borsod-Abaúj-Zemplén megye munkaügyi kirendeltségei a 2010. júniusi zárónapon összesen 64 816 fő álláskeresőt tartott nyilván, 1,4 ezer fővel kevesebbet az előző év azonos időpontjához képest, így 2,1%-os a csökkenés.

9. ábra

A nyilvántartott álláskeresők számának változása

A megyei álláskeresők 45,8%-a nő, 16,5%-a 25 éven aluli volt. Egy év alatt a megyében a férfiak száma 3,3%-kal, a nőké 0,6%-kal csökkent. A szakképzetlenek (8 általános vagy annál kevesebb végzettségű) létszáma 1,7%-kal mérséklődött, a diplomások (főiskolai, egyetemi végzettségű) száma pedig továbbra is nagy arányban, 21,2%-kal emelkedett. A pályakezdő álláskeresők száma 1,5%-kal növekedett, arányuk az összes nyilvántartott álláskereső között 10,5%-os értéket mutatott. A bejelentett betöltetlen álláshelyek száma egy év alatt 80,2%-kal, 5093-ra emelkedett, mellyel javultak az álláskeresési esélyek. Az egy álláshelyre jutók száma egy év alatt 23-ról 13 főre csökkent.

A június végi zárónapon rendszeres szociális segélyben és rendelkezésre állási támogatásban 28 896 fő részesült, 7,9%-kal több mint a 2009. év azonos időpontjában. Álláskeresési járadékot 9112 fő, álláskeresési segélyt 5236 fő kapott; előbbieik száma 22,4%-kal csökkent, utóbbiaké 19,7%-kal nőtt. Az aktív foglalkoztatáspolitikai programoknak Borsod-Abaúj-Zemplén megyében júniusban összesen 9594 fő volt részese.

Lakásépítés

Magyarországon 2010 első felében 8,7 ezer befejezett lakás kapott használatba vételi engedélyt és 9,8 ezer új lakás építésére adtak ki engedélyt. A használatba vett lakások száma egyharmaddal, az építési engedélyeké pedig négytizeddel csökkent 2009 első félévéhez képest. A legnagyobb lakásépítő továbbra is a főváros, ahol az elmúlt félévben a lakások háromtizedét építették.

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében is az országoshoz hasonló kedvezőtlen változások következtek be: a lakásépítések száma 19%-kal, a kiadott építési engedélyeké 64%-kal esett vissza. A 2010. év első hat hónapjában 278 lakás épült, az építési kedv további csökkenését jelzi a 121 kiadott új építési engedély, amely 216-tal kevesebb, mint az előző év azonos időszakában.

Az elmúlt félévben a lakások 45%-át a megyeszékhelyen, 31%-át a többi városban, 24%-át pedig a községekben építették. Minden településtípusnál mérséklődött a használatba vett lakások száma, leginkább a községekben (23%-kal). A megyében az építési engedélyek több mint felét Miskolcon adták ki, amely 5%-os növekedést jelentett, a többi városban és a községekben jelentősen csökkent a kiadott építési engedélyek száma (65; illetve 85%-kal).

4. tábla

Az épített lakások és a kiadott építési engedélyek száma településtípusonként

Településtípus	Épített lakások	A 2009. I. félév %-ában	Kiadott építési engedélyek	A 2009. I. félév %-ban
Miskolc	125	78,6	68	104,6
Városok (Miskolc nélkül)	85	88,5	23	34,8
Községek	68	77,3	30	14,6
Összesen	278	81,0	121	35,9

A megyében az elmúlt félévben változott az építetőkör: a természetes személyek 37%-kal kevesebb (119), a vállalkozások pedig 3%-kal több (158) lakást építettek. Élénkült az értékesítésre szánt lakásépítés, ezzel egyidejűleg mérséklődött a saját használatra építés. Bérbeadásra csupán 3 lakás készült.

A lakások szobaszámát tekintve nőtt az egyszobás lakások száma, a nagyobb alapterületű 2-, 3- és többszobásoké viszont visszaesett. Ezzel összefüggésben az épített lakások alapterülete a 2009. első félévi 93 m²-ről 81 m²-re csökkent. A 2010 első felében a megyében épült lakások közül a legmagasabb részarányt (36%) a 3 szobások képviselték.

Borsod-Abaúj-Zemplénben a vizsgált időszakban 25 lakás szűnt meg, 14-gyel kevesebb, mint egy évvel korábban. A megszűnések legfőbb oka továbbra is az avulás.

A megyében 2010 első hat hónapjában az építési szándék gyengült és kevesebb lakás szűnt meg, ennek eredményeként 100 épített lakásra 9 megszűnt lakás jutott, míg a bázis időszakban 11.

Táblázatok

Összehasonlító adatok (megye – régió – ország)

2010. I. félév

Megnevezés	Borsod- Abaúj- Zemplén	Heves	Nógrád	Észak- Magyar- ország	Ország
	megye				
Lakónépesség					
Népesség száma, ezer fő ^{a)}	693	311	205	1 209	10 014
Népesség indexe	98,8	99,1	98,7	98,8	99,8
Ipar					
Termelés volumenindexe ^{b)}	113,0	128,5	114,5	116,8	109,4
Egy lakosra jutó termelési érték ^{b)} , ezer Ft	1 123,4	960,3	373,5	954,3	964,1
Termelés volumenindexe ^{c)}	117,0	132,6	119,6	121,1	110,6
Értékesítés volumenindexe ^{c)}	112,4	129,6	118,7	116,9	106,4
Ezen belül: belföldi	100,2	94,9	75,6	98,1	94,4
export	121,4	153,0	130,5	129,8	116,7
Értékesítésből az export aránya, %	62,0	70,5	86,3	65,8	59,2
Építőipar					
Építőipari termelés volumenindexe ^{d)}	93,7	73,6	75,9	83,3	85,8
Egy lakosra jutó termelési érték ^{d)} , ezer Ft	29,9	49,2	13,4	32,0	51,2
Turizmus					
Vendégek száma, ezer	115,7	122,5	20,6	258,8	3 063,8
Vendégek számának indexe	91,6	93,9	93,2	92,8	101,0
Vendégéjszakák száma, ezer	245,4	267,6	42,8	555,7	7 572,6
Vendégéjszakák számának indexe	92,8	99,1	106,1	96,7	100,9
Regisztrált vállalkozások^{e)}					
Regisztrált vállalkozások száma	73 737	46 762	22 616	143 115	1 621 992
Regisztrált vállalkozások számának indexe	102,8	103,4	102,5	102,9	102,8
1000 lakosra jutó vállalkozás	106	150	110	118	162
Beruházás					
Teljesítményérték, millió Ft	44 564	21 786	5 327	71 677	1 228 482
Egy lakosra jutó teljesítményérték, ezer Ft	64,3	69,9	26,0	59,3	122,7
Gazdasági aktivitás^{f)}					
Aktivitási arány, %	50,7	51,4	51,8	51,1	55,3
Foglalkoztatási arány, %	41,8	45,5	42,6	42,9	49,2
Munkanélküliségi ráta, %	17,6	11,5	17,8	16,0	11,1
Alkalmazásban állók száma és keresete^{g)}					
Alkalmazásban állók					
száma, ezer fő	134,5	59,3	32,6	226,5	2 671,0
számának indexe	104,9	100,6	102,4	103,4	100,2
havi bruttó átlagkeresete, Ft	164 856	180 252	154 205	167 332	204 105
havi bruttó átlagkeresetének indexe	102,1	104,2	101,6	102,6	103,0
havi nettó átlagkeresete, Ft	113 207	121 522	107 831	114 599	133 412
havi nettó átlagkeresetének indexe	108,3	110,7	107,9	108,8	109,6
Lakásépítés					
Épített lakás	278	115	51	444	8 688
Épített lakások indexe	81,0	89,8	72,9	82,1	66,4
Tízezer lakosra jutó épített lakások száma	4,0	3,7	2,5	3,7	8,7

a) 2010. január 1-jén. – b) A 4 főnél többet foglalkoztató szervezetek telephely szerinti adatai. – c) A 49 főnél többet foglalkoztató szervezetek székhely szerinti adatai. – d) A 4 főnél többet foglalkoztató szervezetek székhely szerinti adatai. – e) Az országos adatok a külföldön működőkkel együtt. – f) A KSH munkaerő-felmérése alapján II. negyedévi adatok. – g) A 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozások, létszámhatártól függetlenül a költségvetési szervek és a kijelölt nonprofit szervezetek székhely szerinti adatai.

Index: előző év azonos időszaka (időpontja) = 100,0.

Gazdasági-társadalmi jelzőszámok I., 2010

Megnevezés	Borsod-Abaúj-Zemplén megyében				Országosan, I. félév
	I. n. év	I. félév	I–III. n. év	I–IV. n. év	
Ipari termelés értéke ^{a)} , millió Ft	361 537	778 290			9 654 913
előző év azonos időszaka = 100,0	102,1	113,0			109,4
Ipari termelés értéke ^{b)} , millió Ft	301 204	647 879			8 836 149
előző év azonos időszaka = 100,0	104,1	117,0			110,6
Ipari értékesítés ^{b)} , millió Ft	324 392	684 512			10 228 523
előző év azonos időszaka = 100,0	103,5	112,4			106,4
Ezen belül: belföldi értékesítés, millió Ft	124 049	260 131			4 176 017
előző év azonos időszaka = 100,0	91,8	100,2			94,4
export, millió Ft	200 343	424 381			6 052 505
előző év azonos időszaka = 100,0	112,4	121,4			116,7
Építőipari termelés értéke ^{c)} , millió Ft	7 727	20 681			512 831
előző év azonos időszaka = 100,0	89,5	93,7			85,8
Épített lakások száma	197	278			8 688
előző év azonos időszaka = 100,0	87,9	81,0			66,4
Megszűnt lakások száma	8	25			943
előző év azonos időszaka = 100,0	61,5	64,1			54,1
Kiadott lakásépítési engedélyek száma	72	121			9 812
előző év azonos időszaka = 100,0	73,5	35,9			59,4
Élvezületek száma	1 672	3 227			45 128
előző év azonos időszaka = 100,0	96,0	92,5			95,7
Halálozások száma	2 562	4 882			64 683
előző év azonos időszaka = 100,0	96,8	97,8			96,8
Természetes szaporodás, fogyás (–)	–890	–1 655			–19 555
előző év azonos időszaka = 100,0	98,1	109,9			99,6
A kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakáinak száma	83 334	245 391			7 572 555
előző év azonos időszaka = 100,0	106,8	92,8			100,9
Ebből: külföldiek	10 866	39 513			3 886 573
előző év azonos időszaka = 100,0	75,9	81,9			102,4
Beruházások teljesítményértéke, millió Ft	19 748	44 564			1 228 482
Alkalmazásban állók száma ^{d)}	129 778	134 547			2 671 024
előző év azonos időszaka = 100,0	102,2	104,9			100,2
Alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete ^{d)} , Ft	167 960	164 856			204 105
előző év azonos időszaka = 100,0	104,8	102,1			103,0
Alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete ^{d)} , Ft	115 134	113 207			133 412
előző év azonos időszaka = 100,0	110,7	108,3			109,6
Alkalmazásban állók átlagos havi munkajövedelme ^{d)} , Ft	176 017	174 568			217 082
előző év azonos időszaka = 100,0	103,7	101,6			102,8

a) A 4 főnél többet foglalkoztató szervezetek telephely szerinti adatai, az indexek összehasonlító áron.– b) A 49 főnél többet foglalkoztató szervezetek székhely szerinti adatai, az indexek összehasonlító áron.– c) A 4 főnél többet foglalkoztató szervezetek székhely szerinti adatai, az indexek összehasonlító áron.– d) A 4 főnél többet foglalkoztató vállalkozások, létszámhatártól függetlenül a költségvetési szervek és a kijelölt nonprofit szervezetek székhely szerinti adatai.

Gazdasági-társadalmi jelzőszámok II., 2010

Megnevezés	Borsod-Abaúj-Zemplén megyében				Országosan, II. n. év
	I. n. év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év	
Foglalkoztatottak száma ^{a)} , ezer fő	216,3	217,7			3 778,9
előző év azonos időszaka = 100,0	100,4	98,2			99,5
Munkanélküliek száma ^{a)} , ezer fő	45,8	46,5			473,3
előző év azonos időszaka = 100,0	105,8	113,4			117,8
Gazdaságilag inaktív népesség száma ^{a)} , ezer fő	260,2	256,6			3 436,0
előző év azonos időszaka = 100,0	96,6	97,3			98,4
Munkanélküliségi ráta ^{a)} , %	17,5	17,6			11,1
Nyilvántartott álláskeresők száma az időszak végén	73 714	64 816			546 006
előző év azonos időpontja = 100,0	106,3	97,9			99,4
Álláskeresési járadékban részesültek száma az időszak végén	11 580	9 112			131 009
előző év azonos időpontja = 100,0	102,6	77,6			79,1
Álláskeresési segélyben részesültek száma az időszak végén	6 150	5 236			60 648
előző év azonos időpontja = 100,0	143,7	119,7			135,5
Rendelkezésre állási támogatásban részesültek száma az időszak végén ^{b)}	31 358	28 896			161 676
előző év azonos időpontja = 100,0	92,5	107,9			112,2

a) A KSH munkaerő-felmérése alapján.– b) Rendszeres szociális segélyben részesültekkel együtt.

További információk, adatok (linkek):

[Részletes megyei adatok
stADAT-táblák](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

Felelős szerkesztő: Zilahy Edina osztályvezető

További információ: Fejes László szerkesztő

Telefon: (+36-46) 518-274

fejes.laszlo@ksh.hu

Információs szolgálat, telefon: (+36-46) 518-274